K 513 / 1319

Nagyon tisztelt Úrnő!

Kétszeresen udvariatlannak kell lennem, először, mert
későn válaszok, másodszor, mert talán nem ó-
hajtás szerint válaszolok becses soraira. Amazt
mentse ki bokros foglalatosságom, ezt őszin-
teségem, melyet többre becsülök az udvarias-
ság bizonyos léha neménél. Én szeretem,
ha valaki, főleg gyöngéd érzelmű nő, köl-
tészettel foglalkozik, mert ez nemessé képe-
zi a szívet, fogékonynyá minden szépre, jóra,
s a különben is nemes szíveknek ártatlan
szórakozást és szellemi táplálatot nyújt.
Nincs tehát szóm ellene, ha minél többen,
kivált a kiknek helyzetök engedi, keresik
a múzsák társaságát: ez az irodalomra
nézve is hasznos, mert ilyenekből ke-
rülnek ki leglelkesb pártolói. De ha arról
van szó, hogy egy ifju tehetség, kivált
ha az nő, közönség elé lépjen műveivel:
akkor, megvallom, nem vagyok oly engedé-
keny. Az önálló költői tehetségnek kétség-
telen nyomait kell látnom, hogy a buzdi-
tó szó elröppenjen ajkamon. Az érzés nem
kizárólagos tulajdona a költőnek: ő csak
abban különbözik más emberektől, hogy
érzelmeit a „szép" formáiban és oly hatályo-
san birja kifejezni, hogy az olvasóban is
hasonlókat gerjeszthet. A mennyiben ez si-
kerül, annyiban költő. E szerint valamely köl-

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

teménynél nem azt vizsgálom, minő érzelmei lehet-
tek irójának, hanem azt, miképen birta azokat
kifejezni, vagyis nem vizsgálok semmit, hanem
át engedem magamat a költemény hangulatá-
nak: ha az von, ragad magával, akkor a
költő czélját érte s költeménye jó; ellenkező
esetben nem sikerült az. Az iró, maga, e rész-
ben könnyen csalódhatik; ő tudja, minő érzel-
meket vélt kifejezni művében, ő vissza is
helyezheti magát azon érzelmekbe, úgyhogy
költeményét minden újra olvasáskor jónak ité-
li. De egészen másképp van az olvasó, a közön-
ség, mely épen a költeménytől várja, hogy
benne valamely határozott érzést, hangulatot
gerjeszszen, s ha erre az nem képes, közöny-
nyel fogja félre tenni. Ezért bajos a közönség
előtt boldogulni. Ama képesség, mely csak visz-
szatükrözni birja a mások műveiből vett
benyomásokat, sohasem elég arra hogy valaki köl-
tő lehessen; kell vagy a gondolatok eredetisé-
gében, vagy a kifejezés hatalmában, vagy a
formák kezelésében, vagy a nyelvben, vagy mind-
ezekben összevéve, lenni olyasminek, a mi ön-
állásra mutat, mielőtt valakinek csak némi
sikert is igérhetnénk a költői pályán. Lehet,
hogy ezek közül eleinte egyik sem mutatkozik,
s mégis valaki utóbb jeles költővé képezi, szü-
letett hajlamai után, magát: de annál több ok,
hogy puszta gyakorlatait ne bocsássa közön-
ség elé.

2.

Ha előfizetés hajhászó szerkesztő volnék, üdvözölve fogadnám kis költeményét, mert nem oly épen gyenge az, hogy el ne lehetne olvasni: de véleményem szerint nem egyéb, mint átalános gondolatoknak közönséges kifejezése, kevés erővel, kevés bájjal. Dosánat e szóért: de a költeménynek magáért kell felelni s nem költsönözheti el irónője egyéb tulajdonait, mint a melyeket belé lehetlné képes. Így tehát a művecskét csak magán emlékül tartom meg; de azért így is örvendek, hogy szerencsém volt, kegyeddel, tisztelt Úrnő, ismeretlen ismeretségbe jutni.

Különös tisztelettel maradván
Pesten, april. 2. 1865

alázatos szolgája
Arany János

3.

M. TUD. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

K 513/1319

Leggyakrabban hol találod?.....

Leggyakrabban hol találod=
Azt kérded= a boldogságot?
Lent-é a szerény hajlékban,
Vagy a magas palotában?

Kérded, ottan felleled-é
Hol két szív vonz egymás felé,
Szerelmükről meggyőződve,
Más egyébbel nem törődve?

Vagy inkább van-é honn ottan,
Hol agg szülők magzatjokban
Fiju koruk reményeit
Teljesülve szemlélgetik?

Azt hiszed, hogy megtalálod
A keresett boldogságot
Falun, ha meglátogatod
Az egyszerű kis családot?

Meg is leszesz majd lepetve
Boldogot fény közt is lelve,
Hiszem az a hit él benned:
Boldogság fényben megjelenned!

Nincs az kötve helyiséghez,
Állás s külső körülményhez,
Létezhetik palotában,
Mint a szerény kis kunyhóban.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A pompa vagy egy szerűség,
Szerelem és örök hűség,
Boldoggá nem tehetnek még
Ha benned honol irigység.

—

Ne keresd a boldogságot
Bejárván a nagy világot,
Ha magadban fel nem leled
Sohsem érzendi kebeled.

—

Kívánatod szerény leggyen,
Birodalmad az istenben,
És szivedben legfőbb érzés,
Leggyen a megelégedés!

Rudnay — Veres pilárdai

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA